

Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 2025

Η Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Εδαφομηχανικής και Γεωτεχνικής Μηχανικής (ΕΕΕΕΓΜ) έχει την τιμή να ανακοινώσει την

16^η Αθηναϊκή Διάλεξη Γεωτεχνικής Μηχανικής

η οποία θα δοθεί από τον

Χρήστο Τσατσάνιφο

Δρα Πολιτικό Μηχανικό

με τίτλο

Η συμβολή της Γεωτεχνικής Μηχανικής στην προστασία των μνημείων

Η διάλεξη θα δοθεί την Παρασκευή

19 Δεκεμβρίου 2025, ώρα 6:30μμ

(προσέλευση από 6:00μμ)

Η διάλεξη θα γίνει στο Συνεδριακό Κέντρο της Σχολής Δημόσιας Υγείας της Πανεπιστημιούπολης Αθηνών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (Λεωφόρος Αλεξάνδρας 196, πλησίον Σταθμού Μετρό Αμπελόκηποι)

Ο Πρόεδρος
Δρ Μ. ΜΠΑΡΔΑΝΗΣ

Ο Γραμματέας
Δρ Γ. ΜΠΕΛΟΚΑΣ

Περίληψη

16^{ης} Αθηναϊκής Διάλεξης Γεωτεχνικής Μηχανικής

Η γεωτεχνική μηχανική αποτελεί έναν από τους βασικότερους κλάδους της επιστήμης του πολιτικού μηχανικού. Η συμβολή της είναι καθοριστική σε κάθε είδος κατασκευής που εδράζεται ή έρχεται σε επαφή με το έδαφος. Ακόμη και οι πρώτες κατασκευές του ανθρώπου είχαν έντονη γεωτεχνική διάσταση, χωρίς να υπάρχει η επιστήμη της γεωτεχνικής μηχανικής με τη σημερινή της μορφή.

Στην σύγχρονη εποχή, η γεωτεχνική μηχανική διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην διατήρηση και προστασία των μνημείων της πολιτιστικής κληρονομιάς. Μέσω εξειδικευμένων ερευνών αξιολογείται η κατάσταση του εδάφους θεμελίωσης και των ίδιων των θεμελίων των μνημείων, εντοπίζονται φαινόμενα καθίζησης, αστάθειας ή υγρασίας και εφαρμόζονται κατάλληλες τεχνικές ενίσχυσης και αποστράγγισης. Παράλληλα, η γεωτεχνική μελέτη συμβάλλει στην αντισεισμική προστασία και στην αποτροπή κατολισθητικών φαινομένων, εξασφαλίζοντας τη σταθερότητα και τη μακροχρόνια ανθεκτικότητά τους. Με αυτόν τον τρόπο, η γεωτεχνική μηχανική συνεισφέρει ουσιαστικά στη διατήρηση, αποκατάσταση και ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Η διατήρηση, αποκατάσταση ή ανακαίνιση μιας μνημειακής κατασκευής παρουσιάζει από μόνη της πλήθος γεωτεχνικών προκλήσεων, οι οποίες καλούνται να επιλυθούν από τον γεωτεχνικό μηχανικό. Στην περίπτωση όπου τα αρχαία ευρήματα διατηρούνται επισκέψιμα κάτω από νέα κτίρια, ο ρόλος των γεωτεχνικών μηχανικών είναι ιδιαίτερα σημαντικός, καθώς απαιτείται ο σχεδιασμός θεμελιώσεων που δεν θα καταστρέψουν τα αρχαία μνημεία ή την άμεση ανωδομή, επιτρέποντας παράλληλα την καλαίσθητη ανάδειξή τους. Αντίστοιχα, η ανέγερση ενός νέου κτιρίου δίπλα σε μνημείο ή ιστορικό κτίσμα προϋποθέτει προσεκτικό γεωτεχνικό σχεδιασμό, ώστε να αποφευχθούν τυχόν βλάβες στο μνημείο.

Οι γεωτεχνικές επεμβάσεις για την προστασία μνημείων κυμαίνονται από απλά μέτρα, όπως η επιμελής κατάχωση των αρχαιοτήτων (όπου αυτό επιτρέπεται), έως ιδιαίτερα σύνθετες εφαρμογές, όπως η χρήση μικροπασσάλων, δοκών προπορείας κάτω από τα αρχαία ευρήματα ή ο έλεγχος των μετακινήσεων του εδάφους μέσω υδραυλικών γρύλων για την επαναφορά τοιχίων αντιστήριξης κ.ά.

Στη διάλεξη αυτή θα παρουσιαστούν συνοπτικά οι γενικές αρχές των επεμβάσεων σε αρχαίες κατασκευές, θα γίνει σύντομη ανασκόπηση των μεθόδων γεωτεχνικής παρέμβασης σε μνημεία, καθώς και παραδείγματα της συμβολής της γεωτεχνικής μηχανικής στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τη διατήρηση, αποκατάσταση και ανακαίνιση μνημείων και ιστορικών κτιρίων, ορισμένα από την προσωπική μου εμπειρία και άλλα από τη σχετική βιβλιογραφία.

Τα ιστορικά μνημεία των διαδοχικών γενεών παραμένουν έως σήμερα ως ζωντανοί μάρτυρες των πανάρχαιων παραδόσεων τους. Οι άνθρωποι συνειδητοποιούν ολοένα και περισσότερο την ενότητα των ανθρώπινων αξιών και θεωρούν τα αρχαία μνημεία ως κοινή κληρονομιά. Η κοινή ευθύνη για τη διαφύλαξή τους προς όφελος των μελλοντικών γενεών αναγνωρίζεται ευρέως. Είναι καθήκον μας να τα παραδώσουμε ακέραια, διατηρώντας πλήρως τον πλούτο και την αυθεντικότητά τους.

Σύντομο βιογραφικό Δρος Χρήστου Τσατσανίφου

Γεννήθηκε στον Πειραιά το 1951.

Είναι απόφοιτος της Βαρβακείου Προτύπου Σχολής, Διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός του ΕΜΠ με μεταπτυχιακές σπουδές στην Εδαφομηχανική και Διδακτορικό Δίπλωμα στην Εδαφοδυναμική και στην Τεχνική Σεισμολογία από το Imperial College του Λονδίνου.

Έτυχε υποτροφιών και επαίνων από την Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία / Εταιρεία PHILIPS, το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών και το Ίδρυμα Ωνάση.

Διετέλεσε καθηγητής στην Σχολή Ικάρων – Τμήμα Μηχανικών / Αεροπορικών Εγκαταστάσεων (1984-1998), συνεπιβλέπων Διπλωματικών Εργασιών στο ΕΜΠ, Ειδικός Επιστήμων στο Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου «Σχεδιασμός και

Κατασκευή Υπογείων Έργων», Επισκέπτης Καθηγητής Γεωτεχνικής Μηχανικής στο Τμήμα Design of Buildings and Constructions της Σχολής Architecture and Construction του L. N. Gumilyov Eurasian National University στην Astana, Kazakhstan, ενώ συμμετέσχε σε ερευνητικά προγράμματα σε συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και τις Πολυτεχνικές Σχολές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Είναι συνεκδότης δύο βιβλίων πρακτικών συνεδρίων και έχει συγγράψει περισσότερα από 100 άρθρα για επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά συνεδρίων. Έχει συμμετάσχει σε πληθώρα συνεδρίων, συμποσίων κ.λπ. στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και ήταν προσκεκλημένος ομιλητής σε 8 συνέδρια στην Ελλάδα, στο Ιράκ, στην Ισπανία, στο Καζακστάν (2), στην Σλοβακία και στην Τσεχία (2). Είναι εκδότης του ηλεκτρονικού περιοδικού της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρείας Εδαφομηχανικής και Γεωτεχνικής Μηχανικής από τον Αύγουστο 2005 μέχρι σήμερα.

Δραστηριοποιείται στον τομέα της εκπόνησης μελετών δημοσίων και ιδιωτικών έργων από το 1982 με την εταιρεία ΠΑΝΓΑΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ ΕΠΕ (ιδρυτής) στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, καθώς και ως σύμβουλος δημοσίων φορέων και μελετητικών και κατασκευαστικών εταιρειών σε θέματα γεωμηχανικής, σιράγγων, φραγμάτων κ.λπ. Από το 2015 έως 2019 διετέλεσε Tunnel and Geotechnical Expert στην Qatar Rail για την κατασκευή του Μετρό της Doha.

Είναι μέλος πολλών επιστημονικών και επαγγελματικών εταιρειών και ενώσεων στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικός Γραμματέας του Συνδέσμου Ελληνικών Γραφείων Μελετών, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και Γενικός Γραμματέας της Ένωσης Ελλήνων Γεωτεχνικών Μηχανικών, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής

Επιτροπής Σηράγγων και Υπογείων Έργων, μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, Αντιπρόεδρος και Πρόεδρος της Ελληνικής Επιστημονικής Εταιρείας Εδαφομηχανικής και Γεωτεχνικής Μηχανικής, Chairman της Technical Committee 19 “Preservation of Historic Sites” της International Society for Soil Mechanics and Geotechnical Engineering, εκπρόσωπος της Ελλάδος / Τεχνικού Επιμελητηρίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση Ακαδημιών Μηχανικής και Τεχνολογίας κ.ά.

Είναι επίσης μέλος κοινωνικών και πολιτιστικών συλλόγων, όπως του Συλλόγου Αποφοίτων Imperial College (τέως Πρόεδρος), του Συλλόγου Αποφοίτων Βαρβακείου Προτύπου Σχολής, του Συλλόγου Υποτρόφων Κοινωφελούς Ιδρύματος «Αλέξανδρος Σ. Ωνάσης», του Συλλόγου Φίλων Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής στην Αθήνα, του Συλλόγου Φίλων του Ελληνικού Ινστιτούτου Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Σπουδών Βενετίας, Μέλος του Συλλόγου Αποφοίτων Βρετανικών Πανεπιστημίων, ενώ διετέλεσε μέλος των Επιτροπών Νέων Τεχνολογιών και Αντισφαίρισης του Δήμου Ψυχικού.